

Guia docent

390232 - HIS1 - Història i Teoria I

Última modificació: 09/07/2025

Unitat responsable: Escola d'Enginyeria Agroalimentària i de Biosistemes de Barcelona
Unitat que imparteix: 745 - DEAB - Departament d'Enginyeria Agroalimentària i Biotecnologia.

Titulació: GRAU EN PAISATGISME (Pla 2019). (Assignatura obligatòria).

Curs: 2025 **Crèdits ECTS:** 6.0 **Idiomes:** Català, Castellà

PROFESSORAT

Professorat responsable: Giovanna Bartoleschi

Altres: Giovanna Bartoleschi
Sergio Azpíroz Martín

COMPETÈNCIES DE LA TITULACIÓ A LES QUALS CONTRIBUEIX L'ASSIGNATURA

Específiques:

CE-PS-01. Aplicar els coneixements adquirits en els ensenyaments que permetin la planificació, disseny i gestió del paisatge.

CE-PS-02. Aplicar els coneixements adquirits en els ensenyaments que permetin la planificació de l'espai obert urbà.

CE-PS-06. Adquirir el coneixement dels conceptes fonamentals de la relació entre l'espècie humana i el seu entorn sociocultural.

CE-PS-07. Adquirir una visió general dels canvis de valors, actituds, creences i comportaments al llarg del temps..

CE-PS-08. Obtenir una perspectiva global de la forma en què el nostre patrimoni cultural es va formar i es va transformar a través del temps, la història dels assentaments, de l'ús de la terra, dels llocs i monuments, que permetin entendre el paisatge com a procés continu des del passat al present i al futur.

CE-PS-09. Assolir una perspectiva global de la contribució de les Belles Arts en el passat i en el present a l'arquitectura, el disseny urbà i l'arquitectura paisatgística, com a base de les filosofies de disseny, els estils de disseny, estàndards estètics i interpretació simbòlica.

Genèriques:

CG3. Resoldre problemes amb creativitat, iniciativa, metodologia i raonament crític.

Transversals:

CT3. Comunicació eficaç oral i escrita. Comunicar-se de forma oral i escrita amb altres persones sobre els resultats de l'aprenentatge, de l'elaboració del pensament i de la presa de decisions; participar en debats sobre temes de la pròpia especialitat.

CT4. Treball en equip. Ser capaç de treballar com a membre d'un equip interdisciplinari, ja sigui com un membre més o realitzant tasques de direcció, amb la finalitat de contribuir a desenvolupar projectes amb pragmatisme i sentit de la responsabilitat, assumint compromisos tenint en compte els recursos disponibles.

CT5. Ús solvent dels recursos d'informació. Gestionar l'adquisició, l'estructuració, l'anàlisi i la visualització de dades i informació en l'àmbit d'especialitat i valorar de forma crítica els resultats d'aquesta gestió.

CT6. Aprenentatge autònom. Detectar deficiències en el propi coneixement i superar-les mitjançant la reflexió crítica i l'elecció de la millor actuació per ampliar aquest coneixement.

Bàsiques:

CB2. Que els estudiants sàpiguen aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseeixin les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins la seva àrea d'estudi.

METODOLOGIES DOCENTS

- Classe expositiva i participativa de continguts teòrics i pràctics
- Classe pràctica de resolució de casos pràctics i/o exercicis relacionats amb els continguts de la matèria
- Activitats de l'alumne dirigides pel professorat
- Treball autònom
- Aprenentatge basat en problemes / projectes

OBJECTIUS D'APRENTATGE DE L'ASSIGNATURA

L'objectiu del curs és entendre el paisatge com a fet cultural, una interacció secular entre les comunitats humanes i llur entorn. Fruit d'una tècnica aplicada sobre el medi físic amb una intencionalitat econòmica, artística i simbòlica, el paisatge d'avui conté les traces reconeixibles de la història. El curs introdueix a l'estudiantat les eines i els coneixements clau per llegir aquestes traces.

El programa del curs, que va des de les primeres interpretacions simbòliques del paisatge en època paleolítica, fins a la formalització de la disciplina del paisatgisme a finals del segle XIX, s'articula en tres blocs temàtics/cronològics:

- Alteram Naturam – de la Prehistòria al s. XV
- L'Art del jardí – s. XV-XVIII
- Introducció al parc públic – s. XVII-XIX

HORES TOTALS DE DEDICACIÓ DE L'ESTUDIANTAT

Tipus	Hores	Percentatge
Hores grup petit	20,0	13.33
Hores grup gran	40,0	26.67
Hores aprenentatge autònom	90,0	60.00

Dedicació total: 150 h

CONTINGUTS

Alteram naturam

Descripció:

- Introducció al concepte de Paisatge, interpretació, representacions, temes de composició.
- Introducció al concepte de Natura, o el món del vivent.
- De la domesticació a l'estructuració del territori, Mesopotàmia, Egipte, Grècia. El primer jardí.
- Roma antiga, Utilitas, Venustas, Voluptas, Delectatio
- Edat mitjana, l'híbrid i l'espontani
- Cultura hidràulica i jardins hispano-àrabs

Activitats vinculades:

1: Clases de teoria / 2: Clases pràcticas / 3: Actividades dirigidas / 4: Aprendizaje autónomo y 5: Evaluación

Dedicació: 45h

Grup gran/Teoria: 12h

Grup petit/Laboratori: 6h

Aprenentatge autònom: 27h

L'Art del Jardí

Descripció:

- Control de l'espai: El renaixement italià
- Racionalisme: El barroc francès i l'expansió del model
- Pintoresc, romàntic, sublim: El jardí paisatgista anglès i l'evolució del model
- El Jardí japonès

Activitats vinculades:

1: Clases de teoria / 2: Clases prácticas / 3: Actividades dirigidas / 4: Aprendizaje autónomo y 5: Evaluación

Dedicació: 75h

Grup gran/Teoria: 18h

Grup petit/Laboratori: 12h

Aprenentatge autònom: 45h

Introducció al parc públic

Descripció:

- Cap al parc públic urbà, prats comuns, "bulevards", jardins reials: els espais dels rituals col·lectius
- Capitals verdes a Europa, Londres i París
- La lliçó de Frederick Law Olmsted (EEUU)

Activitats vinculades:

1: Clases de teoría / 2: Clases prácticas / 3: Actividades dirigidas / 4: Aprendizaje autónomo y 5: Evaluación

Dedicació: 30h

Grup gran/Teoria: 9h

Grup petit/Laboratori: 2h

Aprenentatge autònom: 19h

ACTIVITATS

Classes de teoria

Descripció:

Sessions setmanals (3h) en les que s'exposarà els fonaments teòrics com a referències i exemples dels continguts de l'assignatura.

Objectius específics:

Entendre que el paisatge és un fet cultural com a reflexe de la societat i que expressa en cada moment la realitat física i simbòlica de les successives accions de les comunitats humanes sobre l'entorn i, en aquest sentit, és un document viu que ens suministra nombroses dades.

Material:

Bibliografia i imatges de referència de la teoria exposada.

Dedicació: 58h

Grup gran/Teoria: 38h

Aprenentatge autònom: 20h

Classes pràctiques, exercicis setmanals

Descripció:

Exercicis setmanals a resoldre a classe que plantejen problemes d'interpretació i representació dels models exposats a classe. L'anàlisi gràfic com instrument de coneixement.

Objectius específics:

Aprendre a entendre, valorar i transmetre l'interrelació de tots els elements i factors, tant naturals com artificials, que configuren el paisatge.

Material:

Eines de dibuix i format de paper en suport dinA4 i din A3

Dedicació: 40h

Grup petit/Laboratori: 20h

Aprenentatge autònom: 20h

Treball de curs

Descripció:

Exercici grupal d'investigació sobre els continguts teòrics explicats a classe. A partir de la segona setmana de curs.

Objectius específics:

Que l'alumnat pugui aprofundir en el coneixement i comprensió dels temes tractats, i sigui capaç de transmetre aquesta informació, tant escrit com gràficament. Presentació en format din A4 i digital.

Material:

Bibliografia i documentació digital.

Dedicació: 51h

Grup gran/Teoria: 1h

Aprenentatge autònom: 50h

Proves individuals d'avaluació

Descripció:

Examen parcial i examen final de l'assignatura, on els alumnes hauran de demostrar els continguts apresos durant el quadrimestre.

Objectius específics:

El seguiment i evaluació del treball dels estudiants.

Material:

Enunciat de les preguntes.

Dedicació: 2h

Grup gran/Teoria: 2h

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

La qualificació final de l'assignatura (N) serà el fruit de la ponderació de les següents proves o treballs a avaluar al llarg del curs d'acord amb la següent fórmula:

$$N = 0,40 N1 + 0,10 N2 + 0,50 N3$$

En la qual:

N1: qualificació dels exercicis setmanals a classe (activitat 2)

N2: qualificació del treball de curs (activitat 3)

N3: proves individuals (activitat 4)

NORMES PER A LA REALITZACIÓ DE LES PROVES.

L'avaluació de les proves individuals (N3) es divideix de la següent forma: examen parcial = 20% / examen final = 30%

BIBLIOGRAFIA

Bàsica:

- Beruete Valencia, Santiago. Jardinosofía : una historia filosófica de los jardines. Madrid: Turner, 2016. ISBN 9788416354085.
- Fariello, Francesco. La Arquitectura de los jardines : de la antigüedad al siglo XX [en línia]. Madrid: Mairca : Celeste, 2000 [Consulta: 18/07/2022]. Disponible a: https://www-ingebook-com.recursos.biblioteca.upc.edu/ib/NPcd/IB_BooksVis?cod_primaria=1000187&codigo_libro=8209. ISBN 8482112384.
- Jellicoe, Geoffrey; Jellicoe, Susan. El Paisaje del hombre : la conformación del entorno desde la prehistoria hasta nuestros días. Ed. rev. y ampl. Barcelona: Gustavo Gili, DL 1995. ISBN 8425216583.
- Steenbergen, Clemens M; Reh, Wouter; Smienk, Gerrit. Arquitectura y paisaje : la proyectación de los grandes jardines europeos. Barcelona: Gustavo Gili, DL 2001. ISBN 8425218373.

Complementària:

- Aben, Rob; Wit, Saskia de. The Enclosed garden. Rotterdam: Uitgeverij 010, cop. 1999. ISBN 9064503494.
- Álvarez Álvarez, Dario. El Jardín en la arquitectura del Siglo XX : naturaleza artificial en la cultura moderna [en línia]. Barcelona: Reverté, cop. 2007 [Consulta: 28/11/2023]. Disponible a: <https://ebookcentral-proquest-com.recursos.biblioteca.upc.edu/lib/upcatalunya-ebooks/detail.action?pg-origsite=primo&docID=29197505>. ISBN 9788429121148.
- Girot, Christophe. The Course of landscape architecture : a history of our designs on the natural world, from prehistory to the present. London: Thames & Hudson, 2015. ISBN 0500342970.
- Moore, Charles Willard; Turnbull, William; Mitchell, William J. The Poetics of gardens. Cambridge, Massachusetts: Massachusetts Institute of Technology, 1993. ISBN 0262631539.